

Identifiering och registrering av hästar

Remiss från Jordbruksdepartementet

Remisstid 20 maj 2005

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på remissen översänds och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Jordbruksverkets rapport Identifiering och registrering av hästar (Jordbruksverket, rapport 2004:20) har remitterats till Stockholms stad, *bilaga*. Jordbruksverket har fått i uppdrag av regeringen att i samarbete med Djurskyddsmyndigheten och berörda organisationer inom hästsektorn göra en utvärdering av det nuvarande systemet för identifiering och registrering av hästar i relation till utfärdande av hästpass och framtida krav på hälsobedömning och dess förenlighet med ett EG-förslag. Behovet av att upprätta en central databas har utretts och en inventering av befintliga databaser har gjorts. För att få en säker identifiering har Jordbruksverket föreslagit att alla föl som föds fr.o.m. 2006 ska identitetsmärkas med chip- eller frysmärkning samt att alla äldre hästar som får ett nytt pass ska chipmärkas. Samtliga hästar ska vara märkta fr.o.m. 2012. Vidare föreslås att hästar ska individrapporteras när det blir obligatoriskt med pass och identitetsmärkning.

EU har föreslagit en ny förordning som berör bl.a. obligatorisk chipmärkning, central databas och hästpass. Jordbruksverket föreslår i den remitterade rapporten ett centralt register, i Sverige, för hästar. Som registerhuvudman föreslås i första hand Jordbruksverket. Avregistreringsrutiner för avlivning, slakt och dödsfall behandlas också i rapporten.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontoret hänvisar till svaret från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden stödjer i huvudsak förslagen i rapporten, med undantaget att de föreslår att hästar utan pass inte ska få användas som livsmedel samt anser att det behövs tydliga regler för hästägeransvaret och olika instansers ansvar.

Mina synpunkter

Jag hänvisar till miljö- och hälsoskyddsnämndens svar på remissen som redovisas i miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på remissen översänds och återopas denna promemoria.

Stockholm den 27 april 2005

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Jordbruksverkets rapport Identifiering och registrering av hästar har remitterats till Stockholms stad. Jordbruksverket har fått i uppdrag av regeringen att i samarbete med Djurskyddsmyndigheten och berörda organisationer inom hästsektorn göra en utvärdering av det nuvarande systemet för identifiering och registrering av hästar i relation till utfärdande av hästpass och framtida krav på hälsobedömning och dess förenlighet med ett EG-förslag. Behovet av att upprätta en central databas har utretts och en inventering av befintliga databaser har gjorts.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har fått detta ärende på remiss från kommunstyrelsen, liksom miljö- och hälsoskyddsnämnden. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av finansavdelningen. Stadsledningskontoret har inget att tillföra ärendet och hänvisar till svaret från miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 5 april 2005 att i huvudsak tillstyrka förslagen i rapporten, att föreslå att hästar utan pass inte ska få användas som livsmedel, samt att föreslå tydliga regler för hästägaransvaret och olika instansers ansvar.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Jordbruksverkets rapport Identifiering och registrering av hästar har remitterats till Stockholms stad. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beretts tillfälle att till kommunstyrelsen yttra sig över rapporten senast den 13 april 2005.

Jordbruksverket har fått i uppdrag av regeringen att i samarbete med Djurskyddsmyndigheten och berörda organisationer inom hästsektorn göra en utvärdering av det nuvarande systemet för identifiering och registrering av hästar i relation till utfärdande av hästpass och framtida krav på hälsobedömning och dess förenlighet med ett EG-förslag. Behovet av att upprätta en central databas har utretts och en inventering av befintliga databaser har gjorts.

För närvarande är det avelsorganisationer och rasföreningar, godkända av Jordbruksverket, som registrerar och utfärdar hästpass. Föreskrifter om hästpass utfärdades av Jordbruksverket efter EG-kommissionens beslut 2000/68/EG. I beslutet framgår att alla hästar ska ha ett hästpass med ett UELN-nummer (Unique Equine Life Number, ett unikt livslångt nummer) och andra nödvändiga uppgifter som gör att hästens identitet kan säkerställas. Dessutom ska passet innehålla uppgifter om veterinära behandlingar med karensbelagda läkemedel eller för livsmedelsproducerande djur otillåtna läkemedel. Passet ska sedan kontrolleras vid slakt så att hästar med otillåtna restsubstanter inte används som livsmedel.

Livsmedelsverket har ännu inte infört krav på att hästpass ska åtfölja häst till slakteri och att passet ska kontrolleras när en häst lämnas till slakt. Remiss angående de här kraven behandlas av Livsmedelsverket och har ej tillställts Stockholms stad.

Avregistrering av hästar som dör, slaktas eller exporteras sker bara i vissa registerförande hästföreningar vilket bidrar till att antalet hästar i Sverige, i dagsläget, inte kan fastställas.

Kravet på avelsvärdering av hingstar kommer antagligen att ersättas av en obligatorisk hälso-bedomning av alla hingstar som används till avel vilket förutsätter ett fungerande centralt register. Man ska främja en avel som resulterar i djur med ett gott hälsotillstånd. Jordbruksverket har utfärdat föreskrifter om djurskyddskrav vid avelsarbete. Defekter som är av betydelse i avelsarbete samt diagnos och behandling ska registreras så att informationen är tillgänglig för avelsorganisationerna.

Det finns redan ett väl fungerande system på Jordbruksverket för inrapportering av djursjukdata på nötkreatur med individuppgifter, diagnos, åtgärd och behandling med läkemedel. Uppgifterna används bl.a. för avelsvärdering av tjurar. För närvarande, rapporteras inte hästarna individuellt och det är endast vid användning av karensbelagda läkemedel som diagnos och behandling anges.

Dagens registreringssystem är sårbart och uppfyller inte de ökade kraven på spårbarhet gällande livsmedelssäkerhet. I dagsläget är konturdiagram, dvs. hästens signalement, den enda obligatoriska beskrivningen av hästen. För att få en säker identifiering har Jordbruksverket föreslagit att alla föl som föds fr.o.m. 2006 ska identitetsmärkas med chip- eller frysmärkning samt att alla äldre hästar som får ett nytt pass ska chipmärkas. Samtliga hästar ska vara märkta fr.o.m. 2012. Vidare föreslås att hästar ska individrapporteras när det blir obligatoriskt med pass och identitetsmärkning.

EU har föreslagit en ny förordning som berör bl.a. obligatorisk chipmärkning, central databas och hästpass.

Jordbruksverket föreslår i den remitterade rapporten ett centralt register, i Sverige, för hästar. Som registerhuvudman föreslås i första hand Jordbruksverket. Avregistreringsrutiner för avlivning, slakt och dödsfall behandlas också i rapporten.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att rapporten om identifiering och märkning av hästar väl belyser problematiken kring nuvarande system för registrering och identifiering av hästar, utfärdande av hästpass, obligatorisk chipmärkning, obligatorisk hälsobedomning, veterinära behandlingar, hantering av hästpasset i samband med slakt, befintliga databaser och behovet av en central databas.

Alla föl födda fr.o.m. 2006 ska chipmärkas och alla äldre hästar ska vara chip- eller frysmärkta fr.o.m. 2012. Övergångsperioden kan eventuellt kortas ned. Möjlighet för undantag för vissa äldre hästar nämns. Miljöförvaltningen föreslår att hästar utan pass inte ska kunna användas till livsmedel. I de fall chipmärkning är aktuell måste system för säkerställande av att chip inte följer med i livsmedelskedjan upprättas.

Förvaltningen anser att individrapportering på hästsidan kommer att bl.a. underlätta avelsvärdering av hingstar och öka livsmedelssäkerheten.

Ett fungerande centralt register med en säker identifiering av hästar som kan kopplas till andra befintliga databaser är en förutsättning för att få ett säkert system gällande hälsobedomning, veterinära behandlingar, avregistrering, mm. Det är viktigt att flera instanser har behörighet att ändra/ lägga till uppgifter samt att behörigheten att ändra i registret kan kontrolleras på ett flexibelt och säkert sätt så att uppgifterna är pålitliga och aktuella. Dessutom måste spårbarhet, historik och säkerhet gällande informationen i registret säkerställas. Vid överföring av information till centrala databaser får inte uppgifter i befintliga register, t.ex. ras eller härstamning tas bort eller förändras.

Avregistrering av hästar måste ske på ett tillförlitligt sätt. Det finns diskrepanser i tolkningen av EG-förslaget när det gäller avregistrering. Det föreligger missförstånd gällande begreppen slakt och avlivning (sida 39 i rapporten). Enligt EG:s förslag ska hästägaren skicka in passet efter avlivning. Vid slakt ska hästpasset åtfölja hästen till slakteriet, för att sedan skickas till den organisation som utfärdat passet. Jordbruksverket har föreslagit att passen skickas till SH (Svenska Hästavelsförbundet) för vidare förmedling till de olika avelsorganisationer och rasföreningar som utfärdat passen. Olika aktörer -beroende på dödsorsak- föreslås få ansvar att initiera avregistreringsprocessen för hästar som inte längre lever. En heltäckande välfungerande sådan avregistreringsrapportering är en grundförutsättning för att ett register på sikt inte ska bli oanvändbart. Det är därför mycket viktigt att man täcker upp alla möjliga fall med tydliga föreskrifter, t.ex. att

Svensk Lantbrukstjänst åläggs att rapportera identiteten på de hästar de mottar för destruktion, att slakterier rapporterar identiteten på slaktade djur, att länsstyrelsen, i de fall länsstyrelsen givit tillstånd för nedgrävning i privat regi rapporterar identiteten på hästarna som grävts ned, att adekvat aktör meddelar identiteten på hästar som exporterats. Av föreskrifterna måste också framgå i vilka fall rapporteringsplikt är ett hästägeransvar. Till detta behövs ett klart sanktionssystem och tydliga tillsynsregler.

Miljöförvaltningen anser att en säker identifiering och registrering av hästar kopplat till en central databas skött av Jordbruksverket kommer att bli en tillgång för flera myndigheter. Andra fördelar är bl.a. spårning av hästar både i Sverige och utomlands, redovisning av läkemedelsanvändning till djur och ett uppdaterat djurskyddstillsynsregister.

Sammanfattningsvis menar förvaltningen att de förslag rapporten innehåller i huvudsak bör tillstyrkas. Dock bör hästägeransvaret liksom andra aktörers inklusive myndigheters ansvar vara mycket tydligt reglerat.